

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน  
สังกัดกรุงเทพมหานคร

Creative Ledership Of The School Administration

In Bang Khun Thian District Office Under Bangkok Metropolitan Administration

พรสุตา กางทอง<sup>1</sup> สมบัติ เดชบำรุง<sup>2</sup>

Received : July 24, 2024

Revised : August 3, 2024

Accepted : September 22, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (2) แนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน ใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสถิติใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ และต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ (1) ให้ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันคิด ตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงาน ของสถานศึกษา (2) การยกย่องเชิดชูเกียรติครู มอบเกียรติบัตรให้กับครูเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ครูที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ส่งเสริมการจัดอบรมและพัฒนาครูนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน (4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อครู และติดตามการพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน (5) มองหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา สร้างทางเลือกหลาย ๆ ทางการสร้างต้นแบบของตนเอง

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

<sup>1</sup> นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

<sup>2</sup> อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

## **Abstract**

The purpose of this research is to study the creative leadership of school administrators in Bang Khun Thian district office Under Bangkok The objective is to study (1) Creative leadership of school administrators in Bangkok (2) Guidelines for developing school administrators in Bang Khun Thian District Under Bangkok The population used for this study includes: 48 educational institution administrators used research tools such as opinion questionnaires and structured interviews. Statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research results found that

1. The creative leadership of school administrators in Bang Khun Thian district office Under Bangkok Overall, the average is at a high level. When considering each aspect, it was found that The highest average was for providing direct assistance to teachers, followed by professional development, and the lowest was for curriculum development.

2. Guidelines for developing The creative leadership of school administrators in Bang Khun Thian district office Under Bangkok. It was found that the following development guidelines were available. 1) Let teachers involved work together to think, decide, plan, and work together for the educational institution. 2) Honoring teachers. Award certificates to teachers on various occasions to give morale and encouragement to teachers who work effectively. 3) Promote training and development of innovative teachers to enhance the efficiency of their work. 4) Create good relationships with teachers. and follow up on the development of innovations that are beneficial to teaching and learning 5) Find a way to solve the problem. Create multiple options to create your own prototype.

**Keywords:** The creative leadership

## บทนำ

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบันนี้ สังคมต้องการสิ่งใหม่ๆ แนวคิดใหม่ๆ มาพัฒนาประเทศเพื่อแข่งขันกับนานาประเทศ การสร้างสรรค์เป็นการดำเนินการในลักษณะต่างๆ ที่ก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนหรือ การพัฒนาของเดิมให้ดียิ่งขึ้นเป็นความสามารถทางสติปัญญา รูปแบบหนึ่งที่จะคิดได้หลายทิศทาง หลากหลายรูปแบบโดยไม่มีขอบเขต สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้นที่จะมีความสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาดน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่ จะต้องผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่ เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็น อย่างดี ดังนั้นการสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การ พัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มี ความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560 : 3) เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารถือเป็นบุคคลสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สำหรับผู้นำยุคใหม่จึงต้องมีการปรับตัวและ เปลี่ยนแปลงความเป็นผู้นำที่มีอยู่ให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา โดยต้องมีลักษณะพื้นฐานของการเป็นผู้นำประกอบไปด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีทิศทางและจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่าง ชัดเจน (เกศณี กฐินเทศ, 2562 : 46) 2) ความสามารถในการยืดหยุ่นตามสถานการณ์ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เดิมหรือความคุ้นเคย และสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในสถานการณ์ต่างๆ (สุทธิชัย นาคะอินทร์, 2561 : 61) 3) การมีจินตนาการและรู้จักสร้างภาพขึ้นในใจ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงการมีกระบวนการคิดในการที่จะเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่อหาแนวทางใหม่ ๆ ใน การหาคำตอบ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างสร้างสรรค์ (พัฒน์วงศ์ ดอกไม้, 2560 : 37) 4) การ สร้างแรงจูงใจ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรมีกำลังใจ มีความตั้งใจ และเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปอย่างราบรื่นและ ประสบความสำเร็จ (อารมณ จินดาพันธ์, 2557 : 10) และ 5) การทำงานเป็นทีมเป็นพฤติกรรมที่ แสดงออกถึงการนำบุคลากรสู่การปฏิบัติงานภายใต้เป้าหมายร่วมกัน มีการประชุมวางแผนการ 2 ดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถนำองค์กรสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกัน เพื่อความเป็นหนึ่งของ องค์กร (ปิลันธน์ วีระภัทรกุล, 2560 : 40) ซึ่งคุณสมบัติต่างๆ เหล่านี้เป็นคุณสมบัติของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561 : 2) การศึกษาภาวะผู้นำจึงมีพัฒนาการมาโดยตลอด แต่แนวคิดดังกล่าวก็ไม่เพียงพอที่จะอธิบายเกี่ยวกับผู้นำรุ่นใหม่ และ การศึกษาของไทยได้ จึงได้มีความพยายามที่จะพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความชัดเจนภาวะและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาด้วยวิธีการวิจัยทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และ กระบวนการ (ธนาภรณ์ นิลพันธ์, 2562 : 29)

จากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การที่สถานศึกษาแต่ละแห่งจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษา ไปสู่การพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นจะเป็นต้นแบบและ มาตรฐานให้กับบุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเขา ได้ยึดถือ ด้วยวิธีการที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์และเป็น ประโยชน์ต่อสังคม (รอชีเยร์ห์ ลาเต๊ะ, 2561 : 5) ดังนั้น โรงเรียนที่มีประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ ด้านประกอบเข้าด้วยกัน โดยการติดตาม การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เช่น ความเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ วิวัฒนาการด้านเทคโนโลยี ตลอดจนการเพิ่มจำนวนของนักเรียน สิ่งเหล่านี้

โรงเรียน จะต้องใช้เป็นข้อมูลในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการที่ จะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากถือเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนา หรือปรับปรุง สถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จของสถานศึกษาและจำเป็นต้องเตรียมความพร้อม ด้วยการส่งเสริมและ สนับสนุน ตลอดจนร่วมวางแผนให้สถานศึกษามีระบบการพัฒนาผู้เรียน 3 สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อม หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต มีนิสัย ใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มี คุณธรรมนำความรู้รักความเป็นไทย และสามารถก้าวไกลในเวทีระดับนานาชาติ (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561 : 3)

ปัญหาของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรที่ศึกษา คือภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านความยืดหยุ่น ได้แก่ ผู้บริหารไม่การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ต่างๆ ไม่เปิดรับข้อมูลใหม่ด้วยทัศนคติเชิงบวก และมีความไม่ตั้งใจที่จะเรียนรู้วิธีการใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ไม่ สามารถรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างได้ ไม่สามารถคิดหาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างอิสระและหลากหลาย 2) ปัญหา ด้านความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ไม่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้กับโรงเรียน หรือพัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ทำให้ความคิด จากสมองของเราไม่โดดเด่นจนเราไม่ประสบความสำเร็จเหนือกว่าคนอื่น 3) ปัญหาด้านจินตนาการ ได้แก่ ไม่คิดใน สิ่งที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา อาจเป็นการเพ้อฝันเหนือความเป็นจริง 4) ปัญหาด้านวิสัยทัศน์ ได้แก่ ผู้นำไม่มีการมองการณ์ไกลหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ไม่มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย ปลายทางที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้

การศึกษาเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการนำข้อมูลเชิงประจักษ์จากปรากฏการณ์จริงมา ทดสอบ ซึ่งได้ศึกษามาอย่างกว้างขวาง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร

#### สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก
- 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง

#### วิธีการวิจัย

##### 1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการบริหารโรงเรียน ในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 48 คน โดยไม่รวมผู้วิจัย

##### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มี แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความยืดหยุ่น 2) ความคิดสร้างสรรค์ 3) จินตนาการ 4) วิสัยทัศน์

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เครื่องมือแต่ละประเภทแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

เครื่องมือ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน ได้แก่ (1) ความยืดหยุ่น (2) ความคิดสร้างสรรค์และ (3) ด้านจินตนาการ (4) ด้านวิสัยทัศน์

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

### 4. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนด โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร และรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นกรอบของแบบสอบถาม

2. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

3. นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ มีประสบการณ์ เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงตามขอบข่ายของเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .67 -1.00

5. นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.947 นำเครื่องมือที่ได้ผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้แล้ว นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยต่อไป

6. นำเครื่องมือที่ได้ผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้แล้ว นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยต่อไป

## 5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรกำหนดให้ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการบริหารโรงเรียน ในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร 16 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดกกก โรงเรียนวัดกำแพง วัดประชาบำรุง โรงเรียนศาลเจ้า (ห้าวบุญลือวิทยา) โรงเรียนวัดเลา โรงเรียนวัดท่าข้าม โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา โรงเรียนวัดสะแกงาม โรงเรียนวัดเสม็ดดำ โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ โรงเรียนหมู่บ้านเกาะโพธิ์ โรงเรียนวัดบัวผัน โรงเรียนแก้วข้าทึบอุปถัมภ์ โรงเรียนวัดบางกระดี โรงเรียนวัดหัวกระบือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2 ส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน 48 ฉบับคิดเป็น 100 %

3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W, Best, 1978, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามฉบับที่ 2 ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูล ในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากผลของแนวทางการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

## 7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 ค่าความถี่ (Frequency)

2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3 ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )

4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน  
สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม

| ด้านที่ | คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา | N = 48 |          | ความหมาย | ลำดับที่ |
|---------|-----------------------------|--------|----------|----------|----------|
|         |                             | $\mu$  | $\sigma$ |          |          |
| 1       | ด้านความยืดหยุ่น            | 4.59   | 0.47     | มาก      | 2        |
| 2       | ด้านความคิดสร้างสรรค์       | 4.53   | 0.53     | มาก      | 3        |
| 3       | ด้านจินตนาการ               | 4.62   | 0.46     | มาก      | 1        |
| 4       | ด้านจินตนาการ               | 4.47   | 0.54     | มาก      | 4        |
|         | รวม                         | 4.56   | 0.45     | มาก      |          |

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\mu=4.56$ ,  $\sigma=0.45$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 3 ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย ( $\mu=4.62$ ,  $\sigma=0.46$ ) ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร มีค่าเฉลี่ย ( $\mu=4.59$ ,  $\sigma=0.47$ ) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านที่ 4 ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย ( $\mu=4.47$ ,  $\sigma=0.54$ )

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

| ข้อ | สรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร | ค่าคะแนน |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1   | มีการสนองต่อความพึงพอใจทั้งตนเองและสังคมได้อย่างสูงสุด                                                                                    | 3        |
| 2   | ให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียม มีความเสมอภาคสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิตได้                                                   | 3        |
| 3   | ทำงานด้วยหลักประชาธิปไตย เปิดกว้างต่อการรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ด้วยท่าทีที่ยินดี จะเรียนรู้อยู่เสมอ                                          | 3        |
| 4   | มีแนวทางในการเพิ่มคุณภาพความคิดแบบไม่จำกัดมีแนวทางในการเพิ่มคุณภาพความคิดแบบไม่จำกัด                                                      | 3        |
| 5   | มองหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา สร้างทางเลือกหลาย ๆ ทางการสร้างต้นแบบของตนเอง                                                                    | 3        |

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ (1) มีการสนองต่อความพึงพอใจทั้งตนเองและสังคมได้อย่างสูงสุด (2) ให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียม มีความเสมอภาคสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิตได้ (3) ทำงานด้วยหลักประชาธิปไตย เปิดกว้างต่อการรับประสบการณ์ใหม่ๆ ด้วยท่าทีที่ยินดี จะเรียนรู้อยู่เสมอ (4) มีแนวทางในการเพิ่มคุณภาพความคิดแบบไม่จำกัดมีแนวทางในการเพิ่มคุณภาพความคิดแบบไม่จำกัด (5) มองหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา สร้างทางเลือกหลายๆ ทางการสร้างต้นแบบของตนเอง

## สรุปผล

1 การวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจินตนาการ รองลงมา คือ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความคิดสร้างสรรค์ และต่ำสุดคือ ด้านจินตนาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2 แนวทางภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีการสรุปความเห็นตรงกัน 3 คน เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ (1) มีการสนองต่อความพึงพอใจทั้งตนเองและสังคมได้อย่างสูงสุด (2) ให้เกียรติทุกคนอย่างเท่าเทียม มีความเสมอภาคสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิตได้ (3) ทำงานด้วยหลักประชาธิปไตย เปิดกว้างต่อการรับประสบการณ์ใหม่ๆ ด้วยท่าทีที่ยินดี จะเรียนรู้อยู่เสมอ (4) มีแนวทางในการเพิ่มคุณภาพความคิดแบบไม่จำกัดมีแนวทางในการเพิ่มคุณภาพความคิดแบบไม่จำกัด (5) มองหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา สร้างทางเลือกหลายๆ ทาง การสร้างต้นแบบของตนเอง

## อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้นำแต่ละองค์ประกอบมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาการ สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและนำมากำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้พยายามขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์เป้าหมายให้บุคลากรนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้นอกจากนี้ให้ความสำคัญกับค่านิยมของสถานศึกษาจากการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นส่วนนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษา การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มองสิ่งที่เกิดขึ้นต่างไปจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถคิดได้อย่างรวดเร็วรอบคอบ แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนกระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษา การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพร้อมที่จะร่วมมือกับทุกฝ่าย มีการกำหนดทิศทางโครงสร้างสถานศึกษาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ในองค์กรตลอดจนมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา อีกทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ภายใน การทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างสรรค่นวัตกรรมโดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ดีเพิ่มขึ้นเนื่องจากการคิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบทุกด้าน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้บุคลากรรวมถึงชุมชนรู้สึกมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์นั้นตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการบริหารความเสี่ยง เป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูลองนำวิธีการหรือแนวคิดใหม่ๆ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้ครูสามารถค้นพบวิธีการหรือแนวคิดใหม่ในระหว่างการทำงานได้อย่างไม่มีข้อจำกัด จนกระทั่งเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ว่าวิธีการดังกล่าวใช้แล้วได้ผลจริงจึงจะสามารถเรียกวิธีการหรือแนวคิดใหม่ ๆ เหล่านั้นได้ว่าเป็นนวัตกรรมโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้ร่วมกันวางแผนบริหารความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ ตลอดจนวางมาตรการรองรับในกรณีที่เกิดความผิดพลาดหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาแนวทางการพัฒนาผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพหุองค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรศักดิ์ ปักกระโถ (2560, หน้า 55) เรื่องการศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว สอดคล้องกับ เพ็ญภา ศรีภูธร (2562, หน้า 56) เรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุศรา ปุณธิบุรณ์ (2563, หน้า 167) เรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการศึกษาพบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยได้นำแนวทางในการพัฒนาทั้ง 4 แนวทางมาสังเคราะห์เป็นโครงการเพื่อให้ลงในแผนพัฒนาสถานศึกษาในปีการศึกษาถัดไปดังนี้

- 1) โครงการพัฒนาระบบการบริหารงานและพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร
- 2) โครงการส่งเสริมครูให้มีมาตรฐานวิชาชีพและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (ศึกษาดูงาน)
- 3) โครงการจัดกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
- 4) โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Teacher Enhancement)

- 5) โครงการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก อันจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป
- 3) ควรมีการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร

## รายการอ้างอิง

- กฤษพล อัมระนันท์. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์  
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เกศณี กลิ่นเทศ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ขวัญฤทัย ภูสาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา  
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา  
เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- จันทร์ธิดา รัตนโกสม. (2561). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์  
มหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสามเสน  
(สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.
- จุฑามาส ชุ่นห้วน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อม  
ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11  
ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชุตินพงศ์ เสนาโปธิ. (2560). แนวทางการบริหารความขัดแย้งในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา  
ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ซอพี ราชะ. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนใน อำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
หงษา วงศ์จำปา. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน  
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อมรรัตน์ งามบ้านผือ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา  
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ  
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมรรัตน์ เตชะนอกและคณะ. (กันยายน 2563). การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21.วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์  
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น 7(9) : 1-14.
- อัจฉรา จงดี. (2560). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อาชีวะ ยี่หะมะ. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์  
เครือข่ายธารามิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. วิทยานิพนธ์  
ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- อามาล โต๊ะตาหยง. (2560). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์ เครือข่าย  
เรื่องวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญา  
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- อาสมิง ปูลา. (2561). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Cronbach, Lee J.(1978). **Essentials of Psychological Testing**, 3rded.New York :
- Eckhant, E. E. (1978). **Selection criteria practices and procedures of elementary and .**  
secondary school principals. Dissertation Abstracts International, 39, 2562–563.
- Haper & Row Publisher.Harris Ben M. (1985). **Supervisory Behavior in Education.** 3rded.  
New Jersey: Prentice-Hall Inc
- John W. Best. (1970). **Research in Education.** 3 rd. th. New Jersey : Prentice-Hall Inc.
- Krejcie, R.V.,& D.W. Morgan. (1970). **“Determining Sample Size for Research Activities”.**  
Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607 –610.